

Och.

FÖR SAMTAL ÖVER SKÅNES KULTURGRÄNSER

Region Skånes
kulturpristagare
sid 4-5

Tema: Publiken

Allas vår publik

"Vår publik", säger många kulturarrangörer med stolthet och glädje när salongerna och konstens hallar fylls. Hur möter man publiken? Hur fångar man intresset innan publiken ens vet om att den är en publik och hur får man publiken att känna sig delaktig?

I detta nummer av Och! berättar vi om publikutveckling och publikarbete. Vi presenterar också ett förhållningssätt som innebär att människor aktivt deltar i ett konst- eller kulturevenemang. Läs om Amit Sens tankar om relationskonst och hur han konkret

arbetar med samtidskonsten på ett lokalt plan i en by med tusen invånare.

Möt också Region Skånes kulturpristagare för 2008 – Jason *Timbuktu* Diakité – i en intervju om det som är viktigt i hans liv som artist.

Grattis säger vi till kulturpristagaren *Timbuktu* och till Region Skånes mottagare av särskild kulturutmärkelse – Anders Jansson och Johan Wester!

Chris Marschall, *kulturchef*

Foto: Kariel Ruona

Så greppar man publiken

– Publikarbete är ett sätt för institutionen eller annan aktör att bredda sin verksamhet. Väl använt har det ett mervärde för personalen och publiken eftersom det har så många olika angreppsmöjligheter.

DET SÄGER ANNE SANDSTRÖM som är kursledare i publikarbete på IADE (Institute for Art Development and Education) i Helsingfors. En svårighet kan vara att begreppet publikarbete tolkas och definieras på olika sätt.

– Kännedomen om publikarbete är inte tillräckligt stor. Det kan bero på en rädsla för att publikarbete kan vattna ur konceptbegreppet eller att det avslöjar för mycket så att upplevelsen av föreställningen försämras.

Publikarbete är, menar Anne Sandström, en separat verksamhet – skild från konstverket eller föreställningen. Arbetet innefattar programplanering, pedagogik, undervisning och marknadsföring.

– Publikarbete förutsätter och leder till en mer publikfokuserad organisationskultur. Arbetet ska baseras på en pedagogisk metod och ha ett konstnärligt syfte. Det ska inte startas för att man lättare ska få pengar till en produktion eller för att skolan ska ha lättare att köpa en föreställning.

Utgångspunkten ska vara medvetna val beroende på vad man vill uppnå.

– Den som är publikarbetare ska ha kunskap om både den konstnärliga och den pedagogiska verksamheten, kunna samarbeta med olika yrkesgrupper,

berika deras synsätt och respektera de olika kompetenserna.

Anne Sandström är dramalärare i grunden och utgår från dramatiska metoder oavsett vilket konstområde som publikarbetet avser. Syftet med att bedriva publikarbete är att:

- ▶ behålla eller öka den befintliga publikens besök
- ▶ fördjupa upplevelsen och förståelsen av besöket
- ▶ öka övergången till andra typer av konstutbud
- ▶ skapa möten mellan konstnärer och publik
- ▶ skapa intresse för konstformen
- ▶ utveckla estetisk kompetens; till exempel teater som konstform, dess uttrycksmedel och begrepp (dramaturgi, tolkning, undertext, olika genrer och stilarter, estetik: scenografi, kostym, ljus och ljud)
- ▶ locka nya publikgrupper
- ▶ skapa andra typer av föreställningar eller utställningar för att möta nya publikgruppers behov. ■

Text: Jadwiga Kurowska

Kulturbarometer för Öresund

Behovet av en kulturbarometer med kompletterande kulturstatistik för Öresundsregionen blir allt större.

NYLIGEN BJÖD Öresundskommitténs och Kultur Skånes analytiker in till ett första möte för att undersöka intresset för ett Interreg-projekt som ska utveckla och etablera formerna för en gemensam kulturbarometer och kulturstatistik.

Även statliga aktörer har visat intresse för projektet som dessutom ligger i linje med ett ökat europeiskt intresse för en enhetlig statistik och barometer på kulturområdet.

En reguljär kulturbarometer är tänkt att genomföras vartannat eller vart tredje år med fokus på medborgarnas konsumtion, kunskap och attityder till kulturutbudet i Öresundsregionen. Kulturstatistiken har fokus på utbudets volym och ekonomi och är tänkt att komplettera barometern så att den på olika sätt får större bredd och djup.

– Öresundsregionen har ett stort och rikt kulturutbud som gör den internationellt attraktiv och också bidrar till att stärka den folkliga förankringen i regionen. Men det saknas till exempel en systematisk kunskap om hur det samlade kultur- och fritidsutbudet ser ut, säger Ola Jacobson, analytiker på Kultur Skåne. ■

Läs mer på www.skane.se/kultur

Foto: Meredith Andrews

Omslag:

Sami Lill, illustratör, skribent och kreatör

Sami Lill, 32 år, är född i Lund och flyttade i somras tillbaka till Skåne och Malmö efter 15 år utomlands. Han har bland annat utbildat sig på Falmouth College of Arts i England. Kreativa projekt utmanar honom, både som illustratör och skribent. Under utlandsåren har han arbetat för byråer i London samt på Bermuda med illustrationer, flashanimationer och kampanjer som prisbelönts av bland annat Cannes Lejon och D&AD.

Sami Lill har haft separatutställningar med måleri,

teckningar och skulpturer i Sverige och utomlands.

– Kreatör är ett vedertaget begrepp utomlands. Jag har erfarenheter av att arbeta i miljöer där man förväntas ge och ta emot inspiration med utgångspunkt i att man har olika talanger och förmågor för att kunna uttrycka sig, berättar Sami Lill.

www.samilill.com

Varje omslag av tidsningen Och! illustreras av i Skåne verksamma kreatörer.

Fena på publikutveckling

Publikutvecklare står det på hennes visitkort.

Carolina Lindau har ett tydligt mål – att fler människor ska uppleva föreställningar, både i det egna operahuset i Malmö och på gästspelsscenerna i Skåne. Men hennes uppdrag är mötena runt i kring.

– VÄGEN TILL MÅLET är ett hav av oanade möten och möjligheter. Det finns så mycket entusiasm och energi hos olika aktörer i kommunerna. Och varje möte ger idéer till nya samarbeten, säger Carolina Lindau som har tio års erfarenhet av publikutveckling inom scenkonsten i bland annat Malmö, Helsingborg och Lund.

Opera på turné och Operaverkstan

Hösten 2008 besöker hon, ibland tillsammans med någon av Malmö Operas eller Operaverkstans producenter eller marknadsförare, de olika aktörerna i de 16 skånska kommuner som tecknat sig för treårigt samarbete med Malmö Opera. Under samtalen fångar Carolina Lindau upp idéer som kan utvecklas till arrangemang i samband med gästspel i kommunerna eller föreställningar i operahuset, kopplade till operans turnéverksamhet våren 2009.

– Som bäst är det när teaterföreningen och kommunens kulturförvaltning har ett bra samarbete. Då är det lättare att nå människor i kommunen som oftast verkar ideellt och som är goda ambassadörer för scenkonst. I kommuner där samarbetet saknas får jag lägga tid och arbete på att sammanföra människor för att få igång ett ömsesidigt utbyte.

Utveckla möten

Hon är projektanställd och tillhör marknadsavdelningen inom Malmö Opera men har inget omedelbart krav på sig att öka publikintäkterna. Hennes arbete är långsiktigt och bygger på alla de små och stora möten som kan utvecklas mellan aktörer ute i kommunerna och operans och operaverkstans artister, regissörer, musiker eller andra personer som med sina insatser kan

göra att det blir starka och ibland magiska upplevelser i kommunerna.

– Det kan vara en företagarlunch, ett årsmöte hos teaterföreningen, ett evenemang i en gymnasieskola till vilket en regissör bjuds in eller en inbjudan till öppen repetition. Det kan också handla om att anställda på en lokal byggfirma bjuds in till operahuset för att göra ett studiebesök och uppleva vad scenografi på operan innebär, berättar Carolina Lindau.

Bekräfta publiken

Grunden för hennes arbete är att sätta publiken främst och att se till att den känner sig sedd och viktig såväl i samband med en föreställning som vid olika arrangemang i kommunerna.

– Jag förbereder mina besök, genom att bolla, till exempel kolla på Internet vad som är på gång i den aktuella kommunen, och jag söker efter intressanta företag eller andra som inbjuder till samarbeten. Jag pratar med vänner som arbetar inom andra områden, till exempel med forskning eller med samhällsfrågor, som kan medverka med intressanta samtal kring föreställningen.

Inspiration i sitt arbete finner Carolina Lindau såväl i mötena i kommunerna, som i samtal med kollegerna i operahuset och på operaverkstan. Hon ser som sin främsta uppgift att ge publiken verktyg som ökar deras förståelse för och stärker upplevelsen av föreställningen.

– Mitt uppdrag är inte att vara kulturpedagog, de finns redan i huset och är till stor hjälp. Jag ska fånga människors intresse långt före själva föreställningen och bygga vidare på deras nyfikenhet och möjligheter att uppleva scenkonst utifrån deras egna liv och erfarenheter. Då är chansen stor att de kommer för att se fler föreställningar. ■

Text: Jadwiga Kurowska · Foto: Charlotte T Strömwall

PÅ TURNÉ VÅREN 2009

Carolina Lindaus insatser som publikutvecklare är en del i Malmö Operas erbjudande om samarbete med de skånska kommunerna kallat *Malmö Opera på turné*. Sedan hösten 2007 har tio kommuner och/eller teaterföreningar i Skåne tecknat avtal med Malmö Opera som innebär ett treårigt ömsesidigt utbyte mellan parterna. Ytterligare sex är på gång att skriva på.

Malmö Opera på turné erbjuder kommunerna tre föreställningar under våren 2009. Det är *Fanasticks* – en off-broadway-musikal i form av en charmig kärleksberättelse som sätts upp av Operaverkstan, *Spring Awakening* – en explosiv och dagsaktuell musikal om hur det är att vara ung, samt *Marilyn Monroe – människa och myt*, en föreställning som ger en musikalisk och dramatisk bild av en av det senaste seklets mest omtalade kvinnor.

Dessutom erbjuds lärarfortbildningar och inspirationsträffar.

Läs mer på www.malmoopera.se

Foto: Nils Bergendal

Kul kultur prisad

– Det är fantastiskt – det går att hitta humor i allt och särskilt lätt är det inom kulturpolitiken!

Komikerparet Anders Jansson och Johan Wester från Lund får i år Region Skånes särskilda kulturutmärkelse.

MOTIVERINGEN LYDER: Med föreställningen *500* har humorn från HippHipp och Morgan Pålsson, världsreporter vidareutvecklats till ett nyskapande koncept, baserat på såväl nedslag i världshistorien som källkritiskt tänkande. Johan Wester och Anders Jansson engagerar och roar en allt större publik genom att förena folkbildning med underhållning.

De har ett tydligt öra ute i publiken, oavsett om det handlar om spex, show, tv, film eller annan produktion. De gillar att fånga upp stämningen och att använda publiken så att den likaväl som artisterna själva roas och utmanas av humor med intelligenta inslag.

– Människor får aldrig bli påtvingade något. Vi vill jobba med publiken för att den betyder mycket för oss. Det är lite som att spela fotboll, ett lag mot ett annat, man måste läsa av och anpassa sig i ett gemensamt spel, säger Anders Jansson.

Förra omgången av föreställningen *500* sågs av mer än 55 000 människor. Hur ser de själva på sin publik?

– Den är mycket bred och varierad. Ofta är det familjer, till och med i tre generationer som går tillsammans för att uppleva våra shower. Det är det bästa betyget!

Komikerparet utvecklar ständigt relationen till publiken.

– Vi vill involvera den ännu mer än vi gör idag, gärna mellan föreställningar eller produktioner. För oss är det självklart att använda testpublik som får tycka till och påverka föreställningen. Vi vill satsa mer på ny teknik och olika kanaler för samarbete med publiken.

Grunden för deras humor är att den pekar inåt snarare än utåt – de skrattar åt sig själva snarare än åt andra.

– Vi utgår från oss själva och vår egen vardag, då är publiken förlåtande och känner igen sig.

Föreställningen *500* följs under hösten 2008 upp med en ny version.

– Vi är intresserade av många olika företeelser och ämnen. När vi arbetade med idén till föreställningen *500* fick vi bestämma oss och då fastnade vi för ämnet historia som ger oss möjlighet att använda människor kopplade till historiska händelser. Det går alltid att hitta något komiskt med dem.

Mitt i humorn finns en stor dos allvar. Anders Jansson säger:

– Vår iver att sprida folkbildning finns alltid med i våra olika produktioner. ■

Text: Jadwiga Kurowska

Läs mer på www.anagramproduktion.se

Skånskt kulturpris till Timbuktu

Med sina engagerande texter om stort och smått i förening med medryckande och effektiv musik har Jason Timbuktu Diakité erövrat en plats i många hjärtan och befast positionen som landets okrönte hiphopkung. Nu belönas han med Region Skånes kulturpris på 100 000 kronor.

PLATTOR SOM *The Botten Is Nådd* och *Alla vill till himlen* men ingen vill dö har lämnat starka avtryck i 2000-talets musikliv och Timbuktu har belönats med flera grammisutmärkelser. I början av november släpptes hans nya platta, *En hi-5 och en falafel*, det sjätte studioalbumet sedan *T2:Kontrakultur* som kom år 2000.

– På den nya plattan har vi soundmässigt tagit ut svängarna ännu mer än tidigare, berättar Jason Diakité när vi ses en eftermiddag i Malmö, dagen innan han ska resa till New York för att träffa vänner och koppla av efter en intensiv skivinspelningsperiod.

– Den är väldigt politisk utan att vara uttalat politisk, lite subtilare rent textmässigt. Och så är den bättre än de tidigare, säger han med ett stort leende. Så klart!

Jasons musikaliska bana började 1991, året då han var sexton år. Han beskriver de följande fem åren som utbildningsår. Först därefter ansåg han att det han skapade var bra nog. Sedan började skivkontrakts-jagar-perioden fram till millennieskiftet då första albumet kom.

Musiken har hela tiden varit hiphop med klara influenser av reggae, soul, prog och pop. Textmässigt har han mognat mycket, numera vågar han vara ärligare och angripa andra slags ämnen än tidigare. Musiken och producentskapet står gode vännen och kompanjonen Måns Asplund för. De har jobbat ihop sedan 1994 och kan varandra utan och innan. Och båda har stor påverkan på varandras områden.

– Jag yrar runt och har idéer. Måns ska samla upp mig och se till att det blir något färdigt.

Jason drivs av att berätta om allt möjligt som känns viktigt, från saker som är personliga och bara rör honom själv till sådant som han tycker rör alla i Sverige och i världen. Mest inspiration får han under sina resor. Då får han distans till sitt eget liv hemma i Skåne och en inblick i hur världen ser ut.

– Man förstår lite av vem man är på det stora planet, säger han. Det finns så många människor och livet pågår överallt – den ödmjukhet jag känner inför alla upplevelser är väldigt inspirerande. Dagens samhälle är väldigt orättvist på många sätt vilket man påminns om genom tidningar, tv, Internet. Det blir också en inspiration till att känna efter hur fel saker och ting är och reagera på det. Böcker är en annan stor inspirationskälla. En fras, en mening, ett ord, ett uttryck som jag gillar kan leda till en hel låt eller skiva.

Musik då?

– Musik är som en gigantisk fruktträdgård där man hela tiden stöter på nya frukter som man aldrig smakat förr. Underbart och inspirerande!

Den senaste skivan har spelats in i nya studion nära Degeberga. Här, mellan tre åkrar och en skog, ligger huset som Jason köpte tillsammans med Måns Asplund för fyra år sedan.

– Jag hade aldrig sett mig som en boende-på-landet-människa men jag tycker det är helt fantastiskt! Jag har fått upp ögonen för hur mycket exotism det finns i min närhet. Att man inte behöver resa långt för att uppleva storslagen natur var lite av en nyupptäckt för mig.

Nu bor han både i Malmö och på landet – en perfekt kombination! När han hållit på med skivinspelning har det mest blivit landet och där har han även skrivit alla texterna till nya plattan.

– Sedan vi flyttade studion till Degeberga har låtarna blivit mer eftertänksamma, mer allvarliga. Där är det bara natur runt om. Och tyst. När det blir mörkt är det väldigt mörkt. Elementen ger eftertänksamhet och man börjar tänka på ett större verk, säger Jason.

Landet har verkligen satt sin prägel på honom. Och det är ingen tvekan om att Skåne + Jason = sant. Han bodde i Stockholm ett par år men sedan ”sprang vi hem till Skåne”.

– Jag älskar Skåne! Det är den enda plats som är hemma för mig. Och det är himla skönt att ha ett hem!

En speciell plats i Jasons hjärta har bostadsområdet Djingis Khan i Lund. Här började han livet för 33 år sedan och alltsedan dess är det ”mest hemma i hela världen”. Och att uppträda på områdets legendariska bananfester ser han som en självklarhet.

Det skrivna ordet är viktigt för Jason och allt blir inte lätttexter. Periodvis har han skrivit krönikor om musik och kultur. Överhuvudtaget skriver han mycket för egen del – dagboksanteckningar, prosastycken och funderingar.

Det har blivit allt viktigare för honom att delta i den politiska debatten. Det räcker inte att vänta på att andra ska göra något och själv stå och sjunga bredvid. Han reagerade starkt mot FRA-lagen och tyckte att något måste göras. Hans naturliga reaktion hade varit att skriva en låt om FRA. Istället skrev han ett öppet brev till riksdagsledamöterna.

– Jag fick svar från väldigt många av dem och de flesta tyckte det var bra att en medborgare reagerade.

En annan form av politiskt ställningstagande var att, som en av de första, släppa en ny låt officiellt på The Pirate Bay, en av världens största fildelningsidor.

– Kontroversiellt, men jag är beredd att ta det steget. Pirate Bay är en av världens största mediekanaler. Den ägs inte av något storföretag och är inte kopplad till politiska intressen. Jag vill nå ut med min musik och Pirate Bay når ut till många människor.

Den 13 november startar turnélivet med en konsert i födelsestaden Lund. Sedan följer fem veckors turné i Sverige och Norge, ny turné i vår och så ytterligare en i sommar. Lite semester mellan varven plus repetitioner så är ett år fram i tiden intecknat.

Jason trivs med turnélivet. Konserterna driver honom vidare och ger honom nya kickar. Och så gillar han mötet med många människor och att få se olika platser. En viktig del av turnélivet är samarbetet och samvaron med kompbandet Damn med som mest nio musiker.

– Vi blir som en stor familj. En turné är som en lång fika, vi pratar, läser samma böcker och ser samma filmer.

Jason Timbuktu Diakité ser nöjd ut och ilar vidare. ■

Text: Göran Nilsson · Foto: Kennet Ruona

När publiken gör samtidskonsten

hello
christo
&
jeanne-claude

Foto: Amit Sen

– Kulturvärlden är en snäv krets och publiken består oftast av redan invigda, säger musikern, tonsättaren och gestaltterapeuten Amit Sen. Själv ville han starta en dialog om samtidskonsten och började med att knacka dörr hos grannarna i skånska Hammenhög.

AMIT SEN flyttade från Stockholm till Hammenhög i början av 2000-talet. Väl installerad i samhället gick Amit och hans konstnärsvänner runt som en slags dörrförsäljare. De erbjöd små improviserade dans- och musikföreställningar direkt i människors hem, men såg samtalen som följde som minst lika viktiga som själva evenemangen.

Mötet med konsten

Syftet var att se om kulturvärldens oinvigda verkligen struntar i kultur? Och om man kunde få dem att öppna sig för den förvirrade samtidskonsten, som Amit Sen säger.

– Människor var vänliga men när jag började prata om konstens mening, existentiella frågor, liv och död och sånt möttes jag ofta av reaktionen ”Usch, vad jobbigt. Sånt har jag inte tänkt på sen jag var tonåring.”

En granne tyckte att Amit Sens idéer

var kul, men han ogillade att de kallades för konst.

– Om jag sagt bus istället skulle han ha kunnat ta dem till sig på ett annat sätt. ”Konst är inte redit” tyckte han, det är inte pålitligt och seriöst.

Hur skulle grannarnas olust och misstro övervinnas? Amit Sen gick till sig själv. Det som fått honom intresserad var framför allt det personliga mötet med andra konstnärer – musiker, dansare, målare. I avspända och förtroliga samtal erbjöds det lekutrymme och den tankens frihet som spädde på Amit Sens nyfikenhet och intresse för konsten och existensen. Här kände han den nerv och skärpta uppmärksamhet som är själva essensen i att leva, utforska och skapa, säger han.

Kräver nya former

Samma känsla ville han erbjuda sina grannar. Men det krävde en annan form

än det traditionella mötet mellan konstnär och publik.

– Om man vill att någon ska öppna sig och våga sig ut i det okända, så krävs trygghet och förtroende, det är absolut grundläggande.

Istället för att bara ge föreställningar bestämde han sig för att bjuda in sina grannar på middag till Hammenhögsgamla pingstkyrka, där han både bor och verkar.

Runt bordet bänkade sig lika många fria kulturarbetare som Hammenhögsgamla i allmänhet, sammanlagt ett 30-tal personer. Och här uppstod den dialog som Amit Sen hoppats på.

– Middagarna var anspråkslösa, ofta enkla knytkalas – men trevliga och det är viktigt! Folk pratade fritt över gränser. En bieffekt är att grannarnas kontakt sinsemellan också blev bättre: ”Vi diskuterar sånt som vi aldrig pratat om innan” är det flera som sagt, säger Amit Sen.

Konst i flera led

Det har blivit ett femtiotal middagar med åren och runt bordet har massor av idéer till undersökande konstevenemang tagit form, som till exempel att klä in det tre våningar höga loppismagasinet med tyg. Man passade på under den årliga loppmarknaden då många människor ändå samlas. Huset kläddes och fotograferades – med Hammenhögsgamla och konstnärer vinkande framför – och skickades till konstnärsparet Christo och Jeanne-Claude, kända för att ha svept in gamla riksdagshuset i Berlin med tyg på 1990-talet.

– Ett exempel på samtida citatkonst och relationskonst – i flera led, konstaterar Amit Sen.

De flesta av Hammenhögsgamla närmare tusen invånare har i dag ett hum om vad

Amit Sen och hans vänner sysslar med. Ett 50-tal grannar har aktivt deltagit i en rad olika undersökande konstevenemang, till exempel konserter där instrumenten varit bilar vars ägare tutat, slagit i dörrar och kört med vindrutetorkare, ”Badvägrare” – där påklädda människor satt sig på hopptorn och startplattor vid det lokala badet (och vägrat hoppa i) med mera, med mera.

Samtalet lever vidare

Vad är då konst? Amit Sen har inte svaret. Det viktiga är att samtalet

Foto: Mats Backer

om detta pågår mellan konstnärer och publik i Hammenhög.

Publik förresten – själva begreppet leder tanken fel, tycker Amit Sen. Grannarna är inte publik utan deltagare.

– Det är som det gamla ordspråket, fast omvänt; vi ser inte träden för bara skog, om vi talar om publiken som kategori. Jag håller inte på med ”publikarbete”. Jag vill något och då handlar jag utifrån det, genom att vända mig direkt till människor och prata med dem. ■

Text: Britta Collberg

Läs mer på www.arsmodus.org

Skaldinna med stenkoll på sin tids publik

Hon var Sveriges första skaldinna av rang och trots att det gått trehundrafemtio år sedan hon föddes påminner hennes sätt att närma sig publiken en hel del om modern relationsmarknadsföring.

SOPHIA BRENNER (1659-1730) livnärde sig på att skriva poesi på beställning. Under romantiken såg man ner på sådana tillfällighetsdiktning, men Sophia Brenner har fått upprättelse genom en avhandling av lundalatinisten Elisabet Göransson: *Letters of a learned lady*.

Tidig nätverkare

Sophia Brenner var en respekterad intellektuell i stormaktstidens Sverige och blev känd långt utanför Sveriges gränser. För att bli ”någon” i en tid utan massmedier och ”womens rights” gjorde hon som så många i dag: nätverkade.

Hon tog sig in den svenska intellektuella eliten som bestod av cirka femtio personer, förutom henne själv mest män. Detta gjorde hon med bistånd av sin och makens, porträttmålaren Elias Brenner, sociala krets, där alla hjälptes

åt att ”promota” varandra. Brev var en viktig del av marknadsföringen. De var halvvoffentliga och fungerade lite som våra bloggar.

Brevväxling runtom Europa

Sophia Brenner brevväxlade på latin med kända personer runt om i Europa. Hennes brev kopierades och skickades vidare till andra intellektuella som spred ryktet om den vittra skaldinnan. Ryktet var en draghjälp när det gällde att få beställningar.

Sophia och Elias Brenner försörjde sig genom att besöka välmående adel med hela sin familj i släptåg; de hade femton barn varav sex levde till vuxen ålder. Sophia skrev födelsedags-, bröllops- och begravningsdikter medan maken målade porträtt. Familjen brukade stanna i några veckor och fick betalt i pengar eller i natura.

Avhandling kan beställas via Lunds universitet, e-post: Karin.Wiik@sol.lu.se ■

Text: Britta Collberg

Sophia Brenner, okänd konstnär sannolikt maken Elias Brenner.

PÅ GÅNG 2008–2009

Foto: Hans-Olaf Tani

Unga Danskompagniet på turné

Unga Danskompagniet är ett unikt projekt för Öresundsregionen med Marie Tani Brolin som konstnärlig ledare. Projektets mål är att skapa en stabil plattform för unga nyutbildade dansare. Under ett år får de arbeta med de yppersta koreografer på högsta professionella nivå och möta publiken som första klassens dansare.

Turné i Öresundsregionen, se turnéplan på hemsidan <http://mbtdans.se/index.html>

Nationell ABM-konferens

Skånes Arkivförbund har sedan 2005 ett nationellt uppdrag – det första uppdraget i arkivpedagogik någonsin! Arkivförbundet deltar och är medarrangör i en nationell konferens om förmedling.

Plats: Kulturen i Lund
Arrangörer: Skånes Arkivförbund, Kulturen i Lund och Institutionen för Kulturvetenskaper vid Lunds universitet
www.skanearkiv.org

Konferens Skola och Kultur

Den andra av tre konferenser om samarbetet kultur och skola. Hur stärker vi samverkan mellan Kultur och Skola? Vad innebär möten mellan de olika professionerna? Vad behöver vi veta om varandra för att kunna samarbeta? Målgrupper: skolledare, rektorer och huvudaktörer för skolan, kultursekretärer, kulturchefer, lärare, kulturinstitutioner och fria kulturlivet

Arr: Kultur Skåne och RUC, Lärarutbildningen, Malmö
www.skane.se/skapandeskola

Kulturparlamentet Öresund

KulturParlamentet tar nu klivet över Sundet och görs i samarbete med Öresundskomiteen under namnet KulturParlamentet Öresund. Kulturpolitiker och kulturchefer bjuds in för att diskutera den Öresundsregionala kulturstrategi och vision som Öresundskomiteen håller på att ta fram. Vilken betydelse har kultur som regional utvecklingsfaktor? Hur bör en framgångsrik öresundsregional kulturstrategi se ut?

Plats: Operahuset · www.skane.se/kulturnamnden

Residens får gott betyg

Artister från Cirkus Cirkör har sedan hösten 2006 bott och arbetat i Landskrona under fyra perioder om vardera åtta veckor. Residenset har gett övervägande goda erfarenheter som tas med i kommande projekt.

– ATT CIRKUS CIRKÖR plötsligt intog vår skola gjorde starkt intryck på eleverna, säger Monica Sandell, rektor på Glumslövs skola. Det blev en riktig happening! Tack vare projektet har eleverna mött nycirkus och sett bra föreställningar. Även skolans lärare har sett föreställningarna och arbetat vidare med de teman som tagits upp där.

Nycirkus som uttrycksmedel är en bra pedagogisk metod, tycker Monica Sandell, men man bör integrera den med kulturskolans verksamhet. Då når man fler barn.

– Tack vare projektet har idrottsundervisningen breddats och innehåller numera inslag och materiel som vi annars inte hade börjat med, säger Bodil Pettersson, idrottslärare på Glumslövs skola.

Både för lärare och elever

Samarbetsprojektet har inneburit att de flesta av kommunens skolor upplevt ett överraskande besök av cirkusen, tre föreställningar har producerats i samarbete med elever, lärarna har fått fortbildning i regi av cirkusartisterna som även besökt de enskilda skolorna och deltagit i idrottslektioner.

Björn Larsson, kulturskolans rektor, tycker att den stora vinsten med projektet är att kulturskolan och kulturförvaltningen knutits närmare varandra. Projektet har även ökat intresset för cirkuskonsten. Kulturskolan, som haft cirkusundervisning under mer än tio år,

får nu in fler unga elever i undervisningen.

– Genom att cirkusföreställningarna producerats i Landskrona har eleverna kunnat delta i processen att ta fram en föreställning, vilket varit jättebra.

– För oss artister är residens en stor utmaning, det blir som ett lab där vi kan testa våra gränser, säger Henrik Agger, cirkusartist som tillsammans med Louise Bjurholm gör sin andra period i Landskrona under hösten 2008. Vi är vana vid att jobba i femminuterspass, här ska vi få ihop till en hel föreställning. Residens gör det möjligt att vara på samma plats och jobba under längre tid.

Ömsesidigt utbyte

– En stor vinst med residenset är att vi fått ett ökat kontaktnät. Artisterna arbetar i många olika sammanhang och hör av sig till kommunen och erbjuder lämpliga föreställningar, säger Håkan Persson, avdelningschef, verksamhetsstöd Fritid & Kultur, som rekommenderar andra kommuner att prova på att vara värdkommun.

BUN satsade pengar på cirkusprojektet för att se om man med hjälp av det kunde öka måluppfyllelsen i skolan. Ett ökat intresse för gymnastik och idrott skulle gynna övriga ämnen. BUN gör nu en omprioritering och drar sig ur projektet som därmed avslutas till årsskiftet.

– Cirkör blir den konstnärliga motorn även i det kommande projektet *Min stad flyger*, säger Håkan Persson. Vår grundtanke och idé är att låta Landskronas ungdomar berätta om sin stad. Det blir en form av manifestation, om att vara stolt över sin stad. I *Min stad flyger* ska staden visa vad den kan genom att en mängd olika föreningar i samarbete med konstnärlig personal från Cirkör gör föreställningar tillsammans. ■

Text: Göran Nilsson · Foto: Johan Bävman

www.landskronakultur.se

